

BİSMİLLAHİR-
RƏHMANİR-
RƏHİM

- سرشناسه: Kashefi, Mohammedreza – ۱۳۴۶ - محمدرضا، کاشفی،
 عنوان قراردادی: خداشناسی. ترکی آذربایجانی.
 عنوان و نام پدیدآور: TÖVHİD VƏ İLAHİ ƏDALƏT MÖVZUSUNDASUALLAR :
 VƏ CAVABLAR/ Məhəmmədrza Kaşifi; Rza Şükürbəyli..
- مشخصات نشر: Qum: Beynəlxalq əl-Mustafā (s) Universiteti, 2014 = 1393
 فروست اصلی: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ۱۳۹۳/۱۳۹/پ۷۰
 فروست فرعی: معاونت پژوهش ۲۸
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۶۴۵-۷
- وضعیته فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: ترکی آذربایجانی.
 موضوع: اسلام؛ خداشناسی؛ معاد -- پرسش ها و پاسخ ها
 شناسه افزوده: شکراف، رضا، مترجم
 شناسه افزوده: Şükürov, Rza
 شناسه افزوده: جامعة المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
 رده بندی کنگره: BP۱۲/ک۲۴۵ ۱۳۹۳
 رده بندی دیویی: ۰۷۶/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۵۲۹۷۳

TÖVHİD VƏ İLAHİ ƏDALƏT MÖVZUSUNDASUALLAR VƏ CAVABLAR

Müəllif:
Doktor Məhəmmədrza Kaşifi

Tərcümə edən:
Rza Şükürlü

**Beynəlxalq əl-Mustafa (s)
Nəşr və Tərcümə Mərkəzi**

TÖVHİD VƏ İLAHİ ƏDALƏT MÖVZUSUNDASUALLAR VƏ CAVABLAR

Müəllif: Doktor Məhəmmədrza Kaşifi

Tərcümə edən: R. Şükürlü

Redaktor: H. Arzu, M. Zalov

Naşir: Beynəlxalq əl-Mustafa (s) Universiteti

Çap tarixi: 2014

Çap növbəsi: Birinci

Tiraj: 300

خداشناسی

مولف: محمدرضا کاشفی ترجمه: رضا شکرکف

چاپ اول: ۱۳۹۳ ش / ۱۴۳۵ ق / ۲۰۱۴ م

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰

© Kitabın bütün hüquqları naşirə məxsusdur

Satış mərkəzləri:

- İran, Qum, Qərbi Müəllim (Höccətiyyə) prospekti. Tel-faks: 025-37839305-9
- İran, Qum, Məhəmməd-Əmin prospekti, Saliyyə üç yolayrıcısı. Tel: +98 25-32133106, Fax: +98 25-32133146
- İran, Tehran, İnkilab prospekti, Vüsal Şirazi və Qüds prospektinin ortası, Osku küçəsinin girişi, ev 1003. Tel: +98 21-66978920
- İran, Məşhəd, İmam Rza (ə) prospekti, Şərqi Daneş prospekti, 15 və 17-ci küçələrinin arası. Tel: +98 511-8543059

Əsərin işıq üzü görməsində bizə yardım göstərən bütün əməkdaşlarımıza öz minnətdarlığımızı bildiririk.

NAŞIRDƏN

Hər hansı inkişaf mərhələsini keçən elmi-tədqiqi bir iş ilkin olaraq yazıçının ilham zəmisinə səpdiyi sorğu-suallarla başlayıb, müəyyən zamanda verdiyi səmərə ilə yekunlaşır. Əlbəttə, bu işin sonu yox, yeni-yeni fəaliyyətlər üçün ümid və təşəbbüs deməkdir. Belə ki, əldə olunan hər bir səmərəli qazancın məhsuldarlığı həmişə onun artımı üçün şərait yaradır. Demək, zaman keçdikcə elm, bilik, hünər əhli onun toxumlarını becərib-yetişdirir, daim elm və mədəniyyətin cərəyanını təmin edir.

Fasilə və hüdudları həddən artıq azaldan son müasir zamanımız coşqun tufan kimi, maraqlanan hər şəxsin qarşısına qalaq-qalaq məlumatı sovurub gətirir, mədəniyyətin yeni bir mərhələsinə qapı açır. Hər halda onun normal inkişafında, şübhəsiz, düzgün təsəvvür və istiqamət həlledici rola malikdir.

Beynəlxalq əl-Mustafa (s) Universiteti ümumdünyəvi rolu, dini hövzələr arasında xüsusi yeri və yetdik kadr imkanına malik olduğunu nəzərə alaraq, artıq, elmi təhqiqat və tədqiqatlar üçün geniş şərait yaratmağı qarşısına qəti məqsəd qoymuşdur. Bununla əlaqədar Beynəlxalq əl-Mustafa(s) Universitetinin tədqiqat şöbəsi fundamental proqramın

təşkili, mövcud avadanlığın düzgün təmini və dini sahələrdə araşdırma aparmaq istəyənlərin cəlb olunmasını özünün ən mühüm vəzifələrindən bilir. Ümid edirik ki, elmi-təhqiqi işlərə qarşı maraq və dirçəlişlərə zəmin yaratmaq və potensial imkanları inkişaf etdirməklə dünyanın hər bir guşəsində dini mədəniyyətin çiçəklənməsinin şahidi olaq!

**Beynəlxalq əl-Mustafa(s)
Tərcümə və Nəşr Mərkəzi**

MÜNDƏRİCAT

1. FREYDİN NƏZƏRİYYƏSİ VƏ “QORXU” AMİLİ	9
“QORXU” AMİLİNƏ İRADLAR	10
2. ÇOXALLAHLILIQ FƏRZİYYƏSİNİN BATİLLİYİ	13
ALLAHIN YEGANƏLİYİNİN İSBATI.....	13
3. QURANDA ALLAHITANIMA (MƏRİFƏT) YOLLARI.....	15
QURANDA MƏRİFƏT	15
MƏRİFƏT VƏ ALLAHA İNAM.....	15
1. QURANDA ŞƏKK.....	17
QURANDA ŞƏKK EDƏNLƏR HAQQINDA	18
ŞƏKKİN TƏSİRLƏRİ	18
2. QURANDA “ZƏNN” (GÜMAN)	19
3. QURANDA YƏQİNLİK.....	20
YƏQİNİN DƏRƏCƏLƏRİ.....	22
4. QURANI-KƏRİMDƏ KÜFR, ŞİRK NİFAQ VƏ İMAN	25
QURANDA İNSANLARIN QRUPLARA BÖLÜNMƏSİ	25
1. QURANDA KÜFR	26
2. QURANDA ŞİRK (ALLAHA ŞƏRİK QOŞMAQ)	30
ŞİRKİN DƏRƏCƏLƏRİ.....	33
3. QURANDA NİFAQ VƏ İKİÜZLÜLÜK.....	34
4. QURANDA İMAN.....	36
MÖMİNLƏRİN MƏQAMLARI	38
5. İMANLA İSLAM ARASINDA ƏLAQƏ	41
İSLAMIN MƏNASI	41
İMANLA İSLAM ARASINDA ƏLAQƏ	42
İSLAMIN DƏRƏCƏLƏRİ	42
6. QURANI-KƏRİMDƏ MÜNAFİQLƏR VƏ MÖMİNLƏR	45
ƏQİDƏLƏRİN AŞKARLANMASI.....	45
MÜNAFİQLƏRİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ	45
ƏXLAQDA NİFAQ VƏ İKİÜZLÜLÜK	47
KAFİRLƏRİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ	48
MÖMİNLƏRİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ	49
7. ALLAHA YƏQİNLİYİN DƏRƏCƏLƏRİ	51
KAMİL İMAN VƏ YƏQİNİN (SEYRİ-SÜLÜK) MƏRHƏLƏLƏRİ.....	51
8. ALLAHIN ZATI HAQQINDA ANLAYIŞ.....	53
ALLAHIN ZATI HAQQINDA FİKİRLƏŞMƏK	54
QURAN NÖQTEYİ-NƏZƏRİNDƏN ALLAH	54

9. ALLAH-TAALANIN MADDİ OLMAMASININ SÜBUTU	57
ALLAH CİSİM VƏ MADDİ DEYİL	57
ALLAHIN EHTİYACSIZLIĞI.....	58
10. İLAHİ SİFƏTLƏRİN MƏNASI	59
İLAHİ SİFƏTLƏRİN DƏRKİ	59
ALLAHIN “SƏLBİ” SİFƏTLƏRİ	60
11. ZƏRURİ VARLIĞIN (ALLAHIN) MÜTLƏQ KAMİL OLMASI	63
ZƏRURİ VARLIQ	63
HƏRƏKƏT VƏ ZAMAN	64
12. ALLAHIN DÜZ DANIŞMASI	67
MÜTLƏQ VARLIQ	68
13. ALLAHIN ƏBƏDİ VƏ ƏZƏLİ OLMASI	69
14. İLAHİ ƏDALƏTİN MƏNASI	71
VARLIQLARIN TƏSİRİ	72
ZİNADAN DÜNYAYA GƏLƏN ŞƏXSİN İXTİYARI.....	72
15. ALLAHIN ƏDALƏTLİ OLMASININ SƏBƏBİ	75
16. İLAHİ ƏDALƏT VƏ İNSANIN BAŞINA GƏLƏN MÜSİBƏTLƏR	79
17. SEYİDLƏR VƏ İLAHİ ƏDALƏT	83
18. ALLAHIN VƏSFİNDƏ İŞLƏDİLƏN “ƏLA” (UCA) İFADƏSİ	85
19. ALLAHIN MƏHƏBBƏTİ İLƏ BAĞLI ARAŞDIRMALAR	87
20. ALLAHIN XALİQİ	91
21. İNSANIN MAHİYYƏTİ VƏ YARADILIŞ SİRRİ	95
İCBARİ YARADILIŞ	95
İNSANIN MAHİYYƏTİ.....	96
22. ALLAHIN RUHUNUN GENİŞLİYİ	99
VARLIQ ALƏMLƏRİ	99
VARLIQLARIN RUHU.....	102
VARLIQLARIN TƏSBİHİ (ZİKRİ)	103
23. İLAHİ İMTAHANIN FƏLSƏFƏSİ	107
DÜNYANIN HİKMƏTLİ NİZAMI	107
XOŞBƏXTLİK VƏ BƏDBƏXTLİK	108
24. ALLAHIN TƏYİN ETDİYİ QİSMƏT QƏZAVÜ-QƏDƏR	113
25. ALLAHIN LÜTFÜ VƏ ŞƏR	115
ŞƏR VƏ YOXLUQ	119
26. ALLAHIN MEHRİBANLIĞI VƏ MƏXLUQATDA BƏYƏNİLMƏZ SİFƏTLƏR ..	123
YARADILIŞDAKI FƏRQLƏR.....	123
27. ALLAHA MÜNASİBƏTDƏ XOŞGÜMANLIQ (HÜSNÜ-ZƏNN)	125
ALLAHIN HƏQİQƏT OLMASI	125
28. QURANDA HİDAYƏT	129
QURANDA HİDAYƏTİN QİSİMLƏRİ	129
29. ALLAHIN BİRLİYİNƏ İNANMAĞIN ŞƏRTLƏRİ	137
İNSANIN YEGANƏ ALLAHA PƏRƏSTİŞİ	137
30. ALLAHIN VARLIĞI	139
31. ALLAHİ TANIMAQ YOLLARI	141
32. “SİDDİQİN” SÜBUTU	145
33. İNSANIN ÖZÜNÜ TANIMASI	149
34. FİTRİ MƏRİFƏTƏ DİQQƏTSİZLİK	171
35. ALLAH MÖHTAC DEYİL	175
36. ALLAH VƏ ONUN YENİLMƏZ QÜDRƏTİ	179
37. KƏBƏ EVİNİN FƏLSƏFƏSİ	181
38. ŞƏR İŞLƏR VƏ TƏBİİ FƏLAKƏTLƏRİN SİRRİ	183
39. İLAHİ QƏZAVÜ-QƏDƏR VƏ İNSANIN İXTİYARI	189
İLAHİ QƏZA VƏ İNSANIN İXTİYARI	192
40. “VƏSVƏSƏ”, “ŞƏKK” VƏ “TƏRƏDDÜD”DƏN QURTULUŞ	197